

- Spjeldnæs, N., 1957.
The Silurian/Ordovician border in the Oslo district. Norsk Geologisk Tidsskrift, 37, 355-371.
- Stel, H., S. Cloetingh, M.H. Heeremans & P. van der Beek, 1993.
Anorogenic granites, magmatic underplating and the origin of intracratonic basins in a non-extensional setting. Tectonophysics, 226, 285-299.
- Thorslund, P., & S. Axberg, 1979.
Geology of the southern Bothnian Sea, part I. Bull. Geol. Inst. Uppsala, 8, 35-62.
- Tjernvik, T.E., 1956.
On the early Ordovician of Sweden stratigraphy and fauna. Bull. Geol. Inst. Uppsala, 36, 111-159.
- Tjernvik, T.E. & J. V. Johansson, 1980.
Description of the upper portion of the drill-core from Finngrundet in the South Bothnian Bay. Bull. Geol. Inst. Univ. Uppsala 8, 173-204.
- Ulmishek, G., 1990.
Geologic evolution and petroleum resources of the Baltic Basin. In: Interior Cratonic Basins, M.W. Leighton et al. (eds.), Am. Assoc. Petrol. Geol. Mem. 51, Tulsa, 603-632.
- Wærn, B., P. Thorslund & G. Henningsmoen, 1946.
Deep boring through Ordovician and Silurian strata at Kinnekulle, Västergötland. Bull. Geol. Inst. Uppsala, 32, 337-424.
- Wannäs, K.O., 1989.
Seismic stratigraphy and tectonic development of the Upper Proterozoic to Lower Paleozoic of the Bothnian Bay, Baltic Sea. Stockholm contributions in Geology, 40, Univ. Stockholm, Dep. Geology, 82-167.
- Wiman, C., 1905.
Studien über das Nordbaltische Silurgebiet, I. Bull. Geol. Inst. Uppsala, VI, 12-76.
- Wiman, C., 1908.
Studien über das Nordbaltische Silurgebiet, II. Bull. Geol. Inst. Uppsala, VIII, 73-168.
- Winterhalter, B., 1972.
On the geology of the Botnian Sea, an epeiric ocean that has undergone Pleistocene glaciation. Geol. Surv. Finland Bull., 258, 1-66.
- Zandstra, J.G., 1988.
Noordelijke kristallijne gidsgesteenten. E.J. Brill, Leiden, pp. 469.
- Zeck, H.P., P.A.M. Andriessen, K. Hanssen, P.K. Jensen & B.L. Rasmussen, 1988.
Paleozoic paleo-cover of the southern part of the Fennoscandian shield - fission track constraints. Tectonophysics, 149, 61-66.

Geovaria

Fred Rabe

Het volgende Hawaiï -eiland?

Tweeëndertig kilometer uit de kust van Big Island werd deze zomer onder de oceaan een niet eerder vertoond gerommel waargenomen. Dit gerommel was het gevolg van vulkanische activiteit op een geweldige schaal vanuit de magmabron, die ook de Mauna Loa en de Kilauea op Big Island voedt. Het kondigt de geboorte aan van een nieuw eiland vanuit de Loihi, Hawaiï's jongste vulkaan, in een van de komende eeuwen. Science, 30 augustus 1996.

Aardbevingen bedreigen dam in Lesotho

Sinds het vollopen van het Katse-stuwmeer in oktober 1995 een aanvang nam, is dit gebied een aantal malen door aardbevingen getroffen. De ernstigste seismische activiteit tot nu toe had een sterkte van 2,5 op de Richter-schaal en veroorzaakte een scheur met een lengte van 1,5 kilometer en breed genoeg om er een bezemsteel in kwijt te kunnen. De Katse-dam is 185 meter hoog en moet in de toekomst Lesotho en Zuid-Afrika van water en stroom voorzien. De dam is erop gebouwd om aardbevingen tot 6,5 op de Richterschaal te kunnen doorstaan.

De discussie spitst zich erop toe of dit gebied een zuidelijke uitloper van de

grote Afrikaanse slenk is en of er in dit gebied wel of niet aardbevingen met een sterkte van 7,2 op de Richter-schaal kunnen voorkomen, die de dam zeker zullen vernietigen.

De plaatselijke bevolking verklaart de aardbevingen als de wraak van de rivierslang, die de rivier niet meer op en af kan zwemmen. Nature, 21 maart 1996.

Literatuur

Dinosaurussen zijn in, en in veel tijdschriften en boeken kan men over dit populaire onderwerp lezen. Zo bevat Scientific American van juni 1996 het artikel 'The Art of Charles R. Knight (1874-1953)' over het werk van deze dinosaurus-illustrator en maakt Alan Charig in Nature (13 juni 1996) onder de titel 'Dinosaurs for Grown-ups' melding van het verschijnen van het boek 'The Evolution and Extinction of the Dinosaurs' geschreven door David E. Fastous en David B. Weishampel. Ook National Geographic verzorgt regelmatig artikelen over dino's. In aflevering 5 van 1996: 'The Great Dinosaur Egg Hunt' van Philip J. Currie, in aflevering 6: 'Africa's Dinosaur Castaways', geschreven door Paul C. Sereno en in aflevering 7: 'Dinosaurs of the Gobi' door Donovan Webster.

National Geographic bevat ook regelmatig artikelen over de evolutie van de

mens. Aflevering 1 van 1996 bevat het artikel 'Neandertals' van Rick Gore en aflevering 3 het artikel 'Face-to-Face with Lucy's Family' van Donald C. Johanson.

Heropening American Museum of Natural History in New York

Na een opknopbeurt van zeven jaar is in juni 1996 te New York het Museum voor Natuurlijke Historie heropend. In de prachtige hallen liggen zo'n 600 fossielen te pronken. Hiervan is 85% echt en geen afgietsel. Zo valt een exemplaar van 'Priscacara oxyprion' te bewonderen, één van de honderden baarsachtige vissen die ongeveer 50 miljoen jaar geleden de meren van Noord-Amerika bevolkten. Nature, 11 juli 1996

Adres van de auteur

Drs. F.J. Rabe
Rolklover 17
7422 RD Deventer

Rectificatie

In het vorige nummer zijn de foto's van fig. 4 en 5 op blz. 100 tot onze spijt verwisseld.